

Kővágóörs Község Önkormányzat Képviselő-testületének

16/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelete

a településkép védelméről szóló

20/2017. (XII. 06.) önkormányzati rendelete módosításáról

Kővágóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6/A. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában, (2) bekezdés b) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 28. §-ában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész, Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Soproni Hatósági Iroda, valamint a Kővágóörs Község Önkormányzata Képviselő-testületének a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló 12/2017. (VII. 23.) önkormányzati rendelete szerinti partnerek véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1.§ Kővágóörs Község Önkormányzat Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 20/2017. (XII. 06.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: a Rendelet) 1. Alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. A rendelet mellékletei és értelmező rendelkezései”

2.§ A Rendelet 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Kővágóörs Község településkép védelméről szóló rendelete (továbbiakban: Rendelet) mellékletei:

a) 1. melléklet	Kővágóörs Község egyedi védelem alatt álló helyi építészeti öröksége
aa) 1.1. melléklet	Védett egyedi értékeknek helyet adó ingatlanok lehatárolása
ab) 1.2. melléklet	Védett egyedi értékek jegyzéke
b) 2. melléklet	Kővágóörs Község településkép védelme szempontjából kiemelt területei
ba) 2.1. melléklet	A településkép védelme szempontjából kiemelt területek térképi lehatárolása
bb) 2.2. melléklet	A településkép védelme szempontjából kiemelt területek jegyzéke
c) 3. melléklet	Kővágóörs Község településképi szempontból meghatározó területei
ca) 3.1. melléklet	Településképi szempontból meghatározó területek térképi lehatárolása
cb) 3.2. melléklet	Településképi szempontból meghatározó területek jegyzéke
d) 4. melléklet	Tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke

da) 4.1. melléklet	Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014. EU rendelet alapján
db) 4.2. melléklet	A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet alapján
dc) 4.3. melléklet	A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet alapján
e) 5. melléklet	Növénytelepítésre javasolt fajok listája
ea) 5.1. melléklet	A lakóterület kertje
eb) 5.2. melléklet	A lakótelek fái
ec) 5.3. melléklet	Közterületek, parkok növényzete”

3.§ A Rendelet 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Rendelet alkalmazásában:

- Áthaladás szempontjából meghatározó terület:* A településen áthaladó/településre érkező szemszögéből jelentkező látvány területe.
- Áttört kerítés:* A legalább 30 %-os átláthatóságot biztosító kerítés.
- Óriásplakát:* 12 m² (504 x 238 cm), vagy ezt meghaladó méretű reklámtábla.
- Településkapu:* a különböző közlekedési eszközzel érkezők települési szövetbe való belépési pontja.
- Történeti települési terület:* a Második Katonai Felmérés térképén települési térségként ábrázolt terület.”

4.§ A Rendelet 2. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A helyi védelem nyilvántartását a Rendelet 1. melléklet tartalmazza.”

5.§ A Rendelet 7. § (9) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„e) a természetes anyaghasználatot,”

6.§ A Rendelet 9. § (2) bekezdés b) pont bf) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„bf) arányos”

7.§ A Rendelet 9. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében:

- a Rendelet 5. mellékletében szereplő, honos, fás szárú növényeket, elsősorban nagy lombkoronát növesztő fákat is alkalmazó,
- az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
- a művi értékekkel egységben kezelt,
- a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat visszatükröző,
- a Rendelet 4. mellékletében szereplő növényeket kizáró, nem allergén és nem invazív fajokat alkalmazó,
- 16 m-nél nagyobb szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken kétoldali, 10-16 m közötti szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken, ha az utca karakterének megóvása biztosítható, legalább egyoldali
- közterületen, keresztutcák közötti utcaszakaszonként egységes megjelenésre törekvő

növényzet telepíthető.”

8.§ A Rendelet 10. § (2) bekezdés b) pont bf) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„bf) arányos”

9.§ A Rendelet 10. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében:

- da) a Rendelet 5. mellékletében szereplő, honos, fás szárú növényeket, elsősorban nagy lombkoronát növesztő fákat is alkalmazó,
- db) az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
- dc) a művi értékekkel egységben kezelt,
- dd) a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat visszatükröző,
- de) a Rendelet 4. mellékletében szereplő növényeket kizáró, nem allergén és nem invazív fajokat alkalmazó,
- df) 16 m-nél nagyobb szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken kétoldali, 10-16 m közötti szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken, ha az utca karakterének megóvása biztosítható, legalább egyoldali
- dg) közterületen, keresztutcák közötti utcaszakaszonként egységes megjelenésre törekvő
növényzet telepíthető.”

10.§ A Rendelet 11. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében:

- da) a Rendelet 5. mellékletében szereplő, honos, fás szárú növényeket, elsősorban nagy lombkoronát növesztő fákat is alkalmazó,
- db) az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
- dc) a művi értékekkel egységben kezelt,
- dd) a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat visszatükröző,
- de) a Rendelet 4. mellékletében szereplő növényeket kizáró, nem allergén és nem invazív fajokat alkalmazó,
- df) 16 m-nél nagyobb szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken kétoldali, 10-16 m közötti szabályozási szélességű közlekedési célú közterületeken, ha az utca karakterének megóvása biztosítható, legalább egyoldali
- dg) közterületen, keresztutcák közötti utcaszakaszonként egységes megjelenésre törekvő
növényzet telepíthető.”

11.§ A Rendelet 13. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Közterületi határvonal felőli oldalon a hagyományoknak megfelelő kőkerítés, illetve áttört léckerítés építhető.”

12.§ A Rendelet 15. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„a) Fő rendeltetést kiegészítő épület kizárólag a főépülethez igazodó kialakítással létesíthető, így különösen az anyag, formai kialakítás, szín vonatkozásában.”

13.§ A Rendelet 15. § (5) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„a) A szabályozási vonalon kőpilléres (bástyás) kőlabazatos áttört léckerítés, vagy tömör kőkerítés létesíthető. Kőpillér, kőkerítés szélessége legalább 25 centiméter.”

14.§ A Rendelet 15. § (5) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) A telekhatáron fakerítés, vagy sövénnel kísért fémhálóból készült kerítés létesíthető.”

15.§ A Rendelet 20. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § *HÉSZ szerinti mezőgazdasági általános övezet (Má) területe*
Az épület elhelyezése tájvizsgálat alapján történjen.”

16.§ A Rendelet 22. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„a) lakó (falusias) területek,”

17.§ A Rendelet 23. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A település közigazgatási területén a reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények:

- a) Óriásplakát a település közigazgatási területén nem helyezhető el.
- b) Hirdetőtábla, reklám csak épülethez igazodóan, igényes kialakítással helyezhető el, illetve önállóan, legfeljebb 1,5 m² felülettel, természetes anyaghasználattal.
- c) Reklámhordozókra vonatkozó anyaghasználati követelmények:
  - ca) nem rozsdásodó,
  - cb) élénk színeket nem használó kialakítás alkalmazható.”

18.§ A Rendelet 24. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó anyaghasználati követelmények:

- ba) nem rozsdásodó,
- bb) élénk színeket nem használó,
- bc) az épület, építmény megjelenését kedvezőtlenül nem befolyásoló kialakítás alkalmazható.”

19.§ A Rendelet VIII. Fejezetének címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„A településképi kötelezés, településképi-védelmi bírság”

20. § A Rendelet 28. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § A településképi követelmények megszegésének jogkövetkezményei:

- a) településképi kötelezés, valamint
- b) településképi-védelmi bírság.”

21.§ A Rendelet 20. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. A településképi-védelmi bírság kiszabásának esetkörei és mértéke”

22. § A 30.§ helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § A településképi-védelmi bírság kiszabásának részletes szabályai:

- a) településképi-védelmi bírság
  - aa) előzetes szakmai konzultáció kezdeményezésének elmulasztása,
  - ab) településképi bejelentési eljárás kezdeményezésének elmulasztása,
  - ac) településképi bejelentési eljárásban megtiltott tevékenység folytatása,
  - ad) településképi bejelentési eljárásban tudomásul vett tevékenység eltérő végrehajtása,
  - ae) településképi rendeletben szereplő követelmények nem teljesítése, valamint
  - af) helyrehozatali kötelezettség nem teljesítése esetén szabható ki.
- b) A településképi-védelmi bírság:
  - ba) felső határa 1.000.000,- forint,

bb) alsó határa 10.000,- forint.”

23.§ A Rendelet 21. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. A településkép-védelmi bírság kiszabásának és behajtásának módja”

24. § A 31.§ helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § (1) A településkép-védelmi bírságot határozatban kell kiszabni, és tértivevényes levél útján kell kézbesíteni a bírsággal sújtott érintettnek.

(2) A településkép-védelmi megfizetésének módja közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetés.”

25.§ A rendelet

a) 4. melléklete helyébe a jelen 1. melléklete,

b) 5. melléklete helyébe a jelen rendelet 2. melléklete,
lép.

26. § Hatályát veszti a Rendelet:

a) 1. § (1) bekezdése;

b) 2. § (2) bekezdés d) pontja;

c) 8. § (3) bekezdés b) és c) pontjai;

d) 9. § (1) bekezdés b) és c) pontjai;

e) 9. § (2) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjai;

f) 9. § (2) bekezdés b) pont bg) alpontja;

g) 10. § (1) bekezdés c) és d) pontjai;

h) 10. § (2) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjai;

i) 10. § (2) bekezdés b) pont bg) alpontja;

j) 11. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjai;

k) 11. § (3) bekezdés a) pontja;

l) 12. § (1) bekezdése;

m) 13. § (5) és (6) bekezdése;

n) 27. § (2) bekezdése;

o) 6. melléklete.

27. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Horváth Dezső
polgármester

Dr. Szabó Tímea
jegyző

A kihirdetés napja: 2019. november 29.

Dr. Szabó Tímea
jegyző

1. melléklet a 16/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelethez
4. melléklet a 20/2017. (XII. 06.) önkormányzati rendelethez

TÁJIDEGEN, AGRESSZÍVEN GYOMOSÍTÓ, INVAZÍV NÖVÉNYFAJOK JEGYZÉKE

4.1. melléklet

AZ IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOK BETELEPÍTÉSÉNEK VAGY BEHURCOLÁSÁNAK ÉS TERJEDÉSÉNEK MEGELŐZÉSÉRŐL ÉS KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 1143/2014. EU RENDELET ALAPJÁN

A./ A LISTÁBAN SZEREPLŐ NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	Borfa, tengerparti seprúcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>
3	Kaliforniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
4	Vízijácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
5	Perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
6	Sosnowsky-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
7	Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
8	Fodros átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
9	Nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
10	Sárgavirágú tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
11	Sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
12	Közönséges süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
13	Keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
14	Ördögfarok keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i>
15	Kudzu nyílgyökér	<i>Pueraria montana var. lobata</i>

B./ VÁRHATÓAN 2017-BEN AZ ALÁBBI FAJOKKAL FOG BŐVÜLNI A LISTA:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
3	Vékonylevelű átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
4	Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
5	Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
6	Kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
7	Óriásrebarbara	<i>Gunnera tinctoria</i>
8	Tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>
9		<i>Alternanthera philoxeroides</i>
10		<i>Microstegium vimineum</i>

4.2. melléklet

A NATURA 2000 GYEPTERÜLETEK FENNTARTÁSÁNAK FÖLDHASZNÁLATI SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 269/2007. (X. 18.) KORM. RENDELET ALAPJÁN

A./ FÁSSZÁRÚ INVÁZIÓS ÉS TERMŐHELY-IDEGEN NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
3	amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
4	bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
5	keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
6	fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
7	erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
8	gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
9	kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
10	zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

B./ LÁGYSZÁRÚ INVÁZIÓS NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
3	japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia spp.</i>
4	kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
5	magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
6	parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
7	selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
8	süntök	<i>Echinocystis lobata</i>

4.3. melléklet

A NÖVÉNYVÉDELMI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ 43/2010. (IV. 23.) FVM RENDELET ALAPJÁN

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
3	keserű csucsor	<i>Solanum dulcamara</i>
4	selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
5	aranka fajok	<i>Cuscuta spp.</i>

2. melléklet a 16/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelethez
5. melléklet a 20/2017. (XII. 06.) önkormányzati rendelethez

NÖVÉNYTELEPÍTÉSRE JAVASOLT FAJOK LISTÁJA

/Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják./

5.1. melléklet

A LAKÓTERÜLET KERTJE

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

A./ GYEPTERÜLETEK:

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszítetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajszínű ördög szem (*Scabiosa oroleuca*), kakukkfű (*Thymus sp.*), veronika fajok (*Veronica sp.*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepek széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb terület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

B./ ALACSONY NÖVÉSŰ SZEGÉLYVIRÁGOK:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp.*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), aranysáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene sp.*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

C./ MAGASABB KERTI VIRÁGOK:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa sp.*), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszaj (*Antirrhinum majus*), kerti

fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hyposus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tüztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

5.2. melléklet

A LAKÓTELEK FÁI

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágtak ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus sp.*), vadkörte (*Pyrus pyraster*), tölgy (*Quercus sp.*), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus sp.*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszítőfák (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus sp.*), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyepek, néhány árnyékos adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísznövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

5.3. melléklet

KÖZTERÜLETEK, PARKOK NÖVÉNYZETE

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra.

Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)

-További ajánlott fajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirs (*Cotoneaster sp.*), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spionosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakóterületeknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

5.4. melléklet

KÜLTERÜLETEKEN AJÁNLOTT NÖVÉNYZET:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp.*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőteltelkek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*)) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.